

HOREN

Je moet me helpen mijn CI te dragen,
mits wat volharding, zullen we hierin slagen.
Hou het eenvoudig, één geluid is voldoende,
Kijk samen TV of ZET HEM UIT!

Blijf zeker volhouden in het dragen van het apparaat.
Zorg voor interessante geluiden.
Beperk het achtergrondlawaai.
Probeer één geluid per keer te beluisteren.

HOREN

TIPS:

Speelgoed dat geluid maakt, zoek voorwerpen waar je op kan slaan of speelgoed dat muziek maakt als je er op duwt.

Gebruik je stem

Speel heel eenvoudige spelletjes met je stem, zoals Kiekeboe!

Hou de woorden of geluiden erg eenvoudig en link deze aan een verrassing.

Begeleid je peuter naar geluiden

Je peuter moet leren horen en luisteren. Veel ouders vinden dat het helpt als je met je vinger naar je oor wijst als je iets hoort en hierbij veel mimiek gebruikt. Laat zien dat je hoort en dat je ervan geniet.

Luisterwandelingen in huis

Laat je kind kennismaken met alledaagse geluiden in je huis, zoals dichtslaande deuren, een doorspoelend toilet, de wasmachine die draait en het 'ping'-geluid van de magnetron.

Luisterwandelingen buitenshuis

Benoem de geluiden die je buiten hoort terwijl je er samen met je kind van geniet. Als het kan: "Zet het aan en uit". Of zeg: "Boem, boem, wat een lawaai!"

BEWUSTWORDING

Mama, papa, luister eens allebei
Leer mij te horen zoals jij.
Wijs naar je oor elke keer je een geluid hoort,
Kijk verrast en kijk rond als antwoord.

Bewust worden van geluid in het ziekenhuis.
Korte reacties op geluiden thuis.
Blijf genieten van geluiden tijdens dagelijkse routines.
Herhaal dezelfde spelletjes.
Gebruik een interessante zangstem en wees expressief.

BEWUSTWORDING

TIPS:

Samen geluiden maken

Geluiden die je kind zelf maakt, vindt het meestal erg boeiend. Rammel maar met de sleutels, klap in de handen, stamp met de voeten,...

Verwoord de geluiden die je hoort

Bijv.: 'Oh lawaaai', 'Schudden, schudden', 'Bah, dat is vies'

Word-wakker spelletjes

Doe alsof je slaapt tot je kind, eventueel met de hulp van een andere volwassene, je wakker maakt door op een trommel te slaan. Kijk verrast of schrik op bij geluiden of stemmen.

Klop op deuren

Dit is ongeveer hetzelfde idee, maar nu klopt je kind op de deur en iemand anders opent de deur als reactie hierop.

Oogcontact is heel belangrijk. Buk je dus en ga op ooghoogte van je kind zitten.

Denk 'LACHEN' als je kind naar je kijkt. Een gezicht met veel expressie is veel fijner om naar te kijken.

Zorg dat je kind geïnteresseerd raakt in stemmen en maak daarom je stem interessanter door er meer intonatie en ritme in te leggen.

Speel met je stem door verschillende spraakklanken te maken, zoals 'oe' of 'sj'.

AANDACHT

Nu hoor ik al vele dingen,
ik wacht en kijk en ja, jij bent aan het zingen.
Soms wacht ik tot jij zegt "ok",
maar soms kan ik ook heel boos kijken als
jij zegt "nee!"

Duidelijke herkenning van sommige geluiden.
Beginnen opmerken van nieuwe of onverwachte geluiden.
Langere periodes leren luisteren.
Genieten van steeds terugkomende geluiden en reageren op wat erna gaat komen.

AANDACHT

TIPS:

Laat je interesse in geluid duidelijk zien en verwoord de geluiden die ze nu al opmerken; zoals de hond die blaft of de telefoon die rinkelt.

Speel spelletjes met veel herhaling als een deel van je dagelijkse routine. Deze zullen je kind helpen bij het waarnemen van nieuwe en onverwachte geluiden. Bijv.: luister naar de voetstappen die je dichterbij hoort komen, waarna je iemand op de deur hoort kloppen.

Maak verschillende soorten geluiden en praat hierover
Bijv. luid en stil, snel en traag.

Speel verstoppertje met geluidmakend speelgoed en vraag “Waar hoor je het geluid?”. Dergelijke activiteiten zullen je kind helpen bij het lokaliseren van geluiden en stemmen. Je kan dit spelen door een geluidmakend speelgoed te verstoppen terwijl je de was in het wasmachine stopt.

Speel reactie- en wachtspelletjes. Deze helpen je kind af te wachten en te luisteren. Bijv.: Wacht op ‘start’ voor je de bal in de emmer gooit of het autootje vooruit duwt.

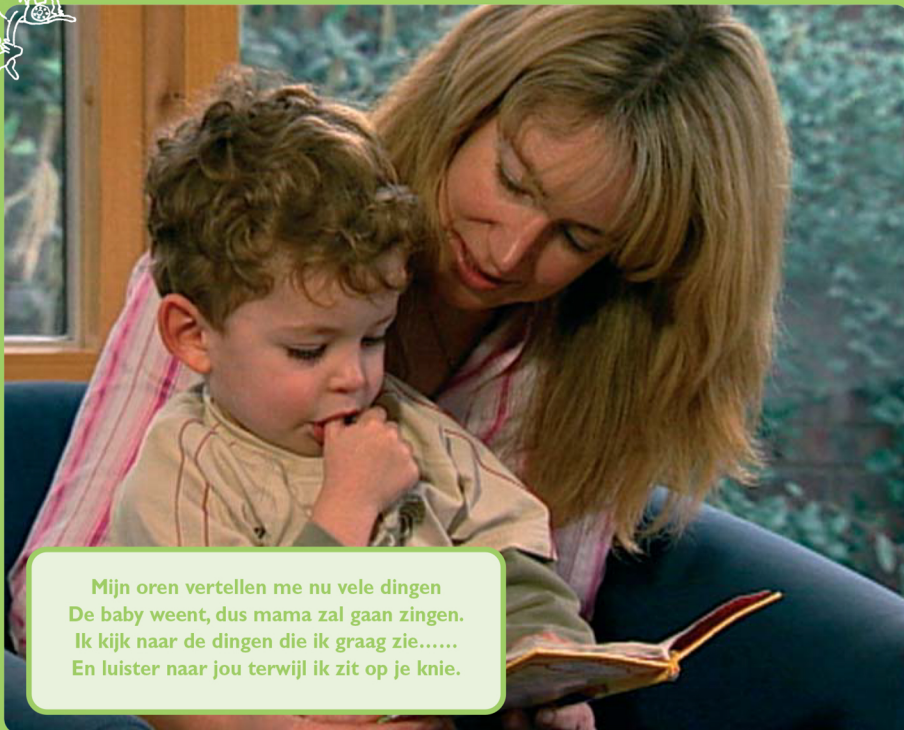
Breng regelmatig kleine aanpassingen aan in bekende spelletjes om de interesse te behouden. Gebruik boeken met een verrassing als je de bladzijde omdraait.

Zorg voor commentaar gedurende alledaagse gewoontes. Reageer op wat je denkt dat je kind je probeert te vertellen en zet hun gedachten om in woorden.

Blijf stemspelletjes met je kind spelen om nieuwe spraakklanken aan te bieden. Bijv. ‘aa’, ‘ie’, ‘s’.

LUISTEREN

Mijn oren vertellen me nu vele dingen
De baby weent, dus mama zal gaan zingen.
Ik kijk naar de dingen die ik graag zie.....
En luister naar jou terwijl ik zit op je knie.

Herkennen van bekende geluiden.

Bewust worden van bekende namen en/of stemmen.

Reageren op je stem, zonder te moeten kijken.

Eenvoudige luisterspelletjes spelen, woorden linken aan bekende gewoontes.

LUISTEREN

TIPS:

Geniet van meebeweegliedjes.

Opgenomen geluiden. Speel eenvoudige spelletjes waarbij je opgenomen geluiden moet herkennen of linken aan de juiste foto.

Luisteren aan de telefoon. Moedig je kind aan om naar stemmen aan de telefoon te luisteren. Vertel je kind wie er praat en wat zij gaan zeggen.

Ga verder van eenvoudige wachtspelletjes over naar **luisterspelletjes** met verschillende **geluidskeuzes** bijv. speelgoeddiertjes om naar te luisteren. **Hou natuurlijk altijd rekening met de leeftijd, interesses en ontwikkelingsniveau van je kind als je deze spelletjes speelt.**

Moedig je kind aan om samen in **boekjes te kijken met een eenvoudig verhaal** en iets te zoeken op elke pagina.

Wees er zeker van dat je steeds dezelfde eenvoudige zinnen gebruikt bij dezelfde routines.

In deze **STAP** zal je kind de betekenis van een aantal zaken beginnen te herkennen.

Bijv. “Badtijd. De trap hop-hop-hop.”

“Draai de kraan open. Floep.”

BEGRIJPEN

Jij praat, met stem en gebaren zal ik antwoorden,
want ik begrijp nu al enkele woorden.
Ik zwaai wanneer ik 'dada' hoor zeggen
door elke dag hetzelfde te doen kan ik nu verbanden leggen.

Kan deelnemen aan al wat moeilijkere gewoontes.

Woorden betekenen meer.

Kan spelletjes al begrijpen en zelf herhalen.

BEGRIJPEN

TIPS:

Denk na over je dagelijkse routines. Routines zijn een fantastische manier om dezelfde woorden op dezelfde plaats te kunnen gebruiken, altijd weer opnieuw. Ze zijn herhalend en te voorspellen en je kan ze gebruiken om eenvoudige taal te delen met je kind.

Een ‘talige’ routine kan gebaseerd zijn op dagelijkse activiteiten. Bijv. Badtijd, etenstijd. Maar in dit stadium moeten woorden die je gebruikt **eenvoudig en herhalend** zijn. bijv. “Bloesje uit, sokken uit, mmm lekkere chips.” **Gebruik altijd dezelfde woorden voor hetzelfde voorwerp of dezelfde routine.**

Denk eraan tijdens spelletjes of talige activiteiten ook even te pauzeren. Zo geeft je je kind de kans om te reageren. Door te wachten, wachten, wachten en kijken moedig je je kind aan om het ziet dat je een reactie van het kind verwacht.

Begrijpen van spelletjes waarbij herhaling belangrijk is. Bij deze **STAP** houden kinderen vaak van spelletjes waarbij ze moeten wijzen of gebaren gebruiken om aan te tonen dat ze het begrepen hebben. Spelletjes zoals... “Waar is je neus?”, “Waar is je haar?”

Instructies opvolgen

Ze zullen ook eenvoudige bekende instructies kunnen uitvoeren, zoals “Haal je schoenen even.”

Doe-alsof-spelletjes

De meeste kinderen houden ervan om voor speelgoedjes te zorgen – ze eten te geven, aan te kleden, te wassen, samen te gaan wandelen en ze in bed te leggen.

Moedig je kind aan om mee te doen tijdens je dagelijkse activiteiten

Bijv. Neem je kind maar mee naar de supermarkt en laat het maar helpen met het pakken van de boodschappen.

VOCAL BEURTNEMING

Wanneer ik brabbel en kir, doe jij me na,
Ik begin meer klanken te maken zoals jij, weldra
Dus hoor ik de volwassene manier,
en verandert het brabbelen in woorden met veel plezier.

Beloon en imiteer de eerste spraakklanken.
Reageer op de betekenis.
Vertaal hun gebrabbel in woorden.

VOCAL BEURTNEMING

TIPS:

Imiteer de eerste spraakklanken van je kind als je samen speelt en zing eenvoudige kinderliedjes tijdens je alledaagse activiteiten.

Beloon hun pogingen om je na te doen, maar dwing ze niet om je te herhalen. Verander hun gebrabbel in echte woorden.

Probeer altijd te antwoorden: op datgene wat je kind wil vertellen in plaats van hun spraak te verbeteren.

Hou je taalgebruik eenvoudig. Gebruik korte zinnen met een goede intonatie.

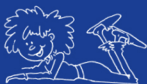
Alhoewel de alledaagse gewoontes al veel kansen bieden om spraak uit te lokken, kun je hierbij ook gebruik maken van speelgoed.

Beurtnemingsspeelgoedje: Speelgoed telefoon, pop-upspeeltjes, opwindbare speelgoed,...

Transportspeelgoed: Tsjoek-tsjoek de trein, broem-broem de auto, biep-biep de bus,...

Speelgoeddieren: Boe, bèè, juuh, knor, kwak, sss, waf, miauw, grrr, piep-piep,...

De fotokaarten in de STEPS TOGETHER zak zullen je nog meer ideeën geven om over te praten.

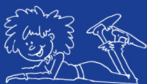

SPREKEN

Vertel me een verhaal of zing een liedje
voor ons twee,
Als jij verder doet, doe ik ook wel mee.
Wat ik probeer te zeggen, zal jij raden moeten,
het wordt steeds makkelijker, na eerst wat
wroeten.

Echte woordjes zullen ontstaan vanuit het brabbelen.
De eerste woordjes worden vaak eerst enkel herkend door bekende volwassenen.
Spraaakklanken zijn beperkt, maar maak je geen zorgen dit is normaal.

SPREKEN

TIPS:

Herkennen van de eerste woordjes kan soms moeilijk zijn, omdat ze waarschijnlijk niet erg duidelijk zullen zijn en niet worden uitgesproken zoals oudere kinderen en volwassenen dat doen. Je moet dus wat de gedachten van je kind lezen en reageren op wat je denkt dat het zegt. Ze zullen bijvoorbeeld zeggen:

‘da’ wat betekent ‘dank je’

‘ik’ wat betekent ‘drinken’

‘oe-oe’ wat betekent ‘koekje’

SPREKEN vergt tijd!

Denk eraan dat je je kind veel mogelijkheden moet bieden om over te communiceren. Vragen om een keuze te maken moedigt dit al aan. Bijv. “Wil je water of melk?”

Een andere manier om dit uit te lokken is door opzettelijk iets fout te doen. Je kind zal je graag verbeteren.

Geniet van het met elkaar te praten: probeer spelletjes te spelen met woorden. Jij begint en je kind vult aan.

Bijv.

“Het rode licht zegt STOP

Maar het groene licht zegt START!”

Sociale gewoontes

Verwacht van je kind dat het ‘alsjeblieft’ en ‘dank je’ zegt in de omgang ook en ‘hallo’ en ‘dada’ bij een bezoek.